

67

DEO AUSPICE!
DISSERTATIO OECONOMICA,
DE
**CAUSSIS
DIMINUTIONIS
PISCUM,**

CUJUS PARTEM PRIOREM,
Consentiente Ampliss. Facult. Philos. in Reg. Ad
Auram Academia,

P RÆS I D E ,

D. N. PETRO KALM,

Oecon. PROF. Reg. & Ord. Reg. Acad. Scient. Holm. &
Societ. Lit. Upf. MEMBRO, nec non Fac. ph. h. t. DEC.

In AUD. MAJORI, Die XXII Dec. Anni MDCCCLVII.

H. P. M. S.

Publicæ Bonorum censuræ, modestè submittit,

GUSTAVUS LINDBLAD, G. Fil.

WIBURGENSIS.

ABOÆ, Impressit DIRECT. & Typogr. Reg. Magn. Duc.
Finland. JACOB MERCKELL.

VIRO Plurimum Reverendo atque Clarissimo,
**D._{N.} GUSTAVO
LINDBLAD,**

Pastori Ecclesiae, quae Deo colligitur in Sulkava
Sayolaxiae, Vigilantissimo.

PARENTI INDULGENTISSIMO.

Exultans gaudeo, quod tandem illuxerit
Etatissimus non minus, quam suavissimus, quo mi-
bi animum pietate erga Te, Paren̄s Optime, referis-
simum, nec non devotissimum, publice declarare licet.
Beneficia Tua, Pater dulcissime, mihi præstata, sunt
tanta, ut iisdem metiendis ne sagacissimæ quidem ve-
getatissimæque mentis decempeda, nedium satis digne
venerandis vires meæ admodum langvidæ sufficient. Ast
que vires mee præstare non valent, ea indulgentia
Tua, Paren̄s Dignissime, abundantissime supplet. Hæc
enim mihi quasi cos fiduciae fuit, ut pagellas has rudi
plane Minerva elucubratas, cœu fructum uti primum,
ita & tenuissimum, quem unquam, Paren̄s Dulcissime,
ex tanto beneficiorum Tuorum satu exspectare potuisti,
Tibi

Tibi in signum animi gratissimi pietatisque nunquam
intermorituræ consecrare auderem. Adspicias itaque
meas, quantumvis levissimas, serena fronte, humili-
mus obtestor, & me, quemadmodum lucusque, ita &
posthac Tuis cumulare pergas beneficiis. Ego e conira-
rio, quamdiu vitam agam mortalem, nunquam statio-
nem deseram meam, b. e. nunquam defastam Deum Ter-
Opt. Max. felicitatisque statorem sapientissimum devo-
tissimis defatigare precibus, ut Te felicem beatumque
sephitet, atque in optimo prosperitatis fore servet. Vi-
tas, Parenz Exoptatissime, vigeas, floreasque omnigen-
na felicitate ornatusimus, nec nisi post peractos ser-
etatis annos, quos unquam mortalitas attingere pot-
est, rebus hisce caducis interesse desinas, ut ecclesia
Christi habeat in Te, uti certissimum, ita & con-
stantissimum commodum, ac omnes nos, qui salute Tua
nihil vehementius desideramus, gaudium & emolumen-
tum verissimum, jucundissimum. De cetero ad ur-
nam usque ero,

PARENTIS INDULGENTISSIMI

Filius obedientissimus

GUSTAVUS LINDBLAD.

Kongl. Maj:ts
Dro-Tienare och Lieutenant, vid Biörneborgs Regemente,
Wålborne Herren,

Herr OTTO REINH. BRUSIIN,

Lant-Sekreteraren, samt Crono-Befallningsmannen,
Ädle och Högaktade Herren,

Herr JOHAN WILH. MEINANDER,

Mine Gunstige Gynnare.

En myckna ynnest och bewägenhet Mine gunstige Herrar mig
flere resor årtedt, förbinder mig wålnu, at ihogkomma min styl-
dighet dåremot, dä ett så gode tilfälle gifwes; Men det smärtat mig
dervid ganska högt, at mig tryta tienliga ord, at utrolka min wörd-
nads fulla åkänsla, för de många, Eder, Mine Gunstige Herrar,
mig bewiste wålgierningar. Uptagen fördenskull, Mine synnerlige
Gynnare detta mitt ringa och omogna arbete, hwilket nu i ödmuk-
het til eder öfverlemnas, sifom et licet prof af min skyldiga tack-
samhet. Allmäten täcktes rikeliga tilskynda Eder, Mine Gunstige
Herrar, och samtelige Edra Kåra och Wårda omvärdnader, all-
stions nåd och wålsignelse i tid och ewighet. Önskar

Mine Gunstige Herrars

GALLERI ETATUUS

Ödmjuk Tienare
GUSTAV LINDBLAD,

D. D.

PRÆFATIO.

Iscaturas magnum adferre augmentum felicitati atque potentiae regionis cujuscunque, quando rite prudenterque institutæ sunt, neminem dubitare arbitror. Nam quis est, qui ignoret, quantum utilitatis piscatus rei rusticæ, metallurgicæ, fabricis ac commerciis promovendis addat? nemini incognitum esse potest, quantum piscatus ad augendam tam incolarum multitudinem, quam nummorum ac divitiarum abundantiam conferat; Porro quem latet magnam innumerabilemque multitudinem hominum abundanter victum &

A

ami-

amicum piscatu habere posse ? Hac in re nobis Batavi exemplum luculentissimum præbent, qui tam magnas atque incredibiles divitias per piscaturas sibi quotannis acquirunt, ut illas aurifodinas suas non imerito nominent, utpote illis plus divitiarum, quam Hispanis auri-argentique fodinæ Peruanæ & Mexicanæ, Anglisque & Gallis florentissimæ Fabricæ adferentes. Felices ergo illæ regiones, quæ ita sitæ sunt, ut opes suas piscatu augere valeant.

Sed si semper utilitatem ex iis habere velint, perpetuoque vigeant & floreant, sapienter prudenterque instituendæ sunt. Plurimarum enim regionum experientia luculentissime ostendit, quod pisces in uno loco possint diminui, in alio vero non. Sic in multis locis, ubi incolæ antea quotannis maximam multitudinem piscium ceperunt, ibi nunc per malam & imprudentem piscaturam paucissimi reperiuntur ; quid, quod interdum pisces totaliter in fugam vertantur, ut postea vix operæ pretium sit piscatui operam dare, cum unum alterumque pi- scem

scem vix videre possint: Veritatem hujus rei docet communis illa querimonia de piscium insigni diminutione, tam in patria nostra, quam etiam Germania, Batavia, Anglia, aliisque regionibus: Credunt quidem multi caussam hujus querelæ non consistere in vera & reali diminutione piscium, sed in ipsis hominibus, qui vel non contenti benedictione Divina, se nunquam satis accipere credunt, vel quod omnes non ita probe calleant artem piscandi, cum multiplici experientia comprobatum est artificii piscatorii maxime gnaros saepius in ipsissimis illis locis maximam cepisse piscium multitudinem, ubi paucis horis antea, alii, sed in eadem arte minus versati, frustra laborarunt, oleumque & operam, ne unico quidem pisciculo capto, perdiderunt. Sed habemus hac in re tam multa clara atque indubia exempla, tam in patria nostra, quam aliis regionibus, quod scil. pisces quotannis fere tam ad magnitudinem, quam etjam ad multitudinem diminuantur, quæ nullam ansam allata in dubium vocandi relinquunt. E-

volve, sis, quæ habet Lector Gymnasiⁱ
 Herniosand. D. D. Gisler in act. ac. reg.
 scient. Holm. ann. 1748. p. 127. 128. De
 diminutione Clupearum in Nørlandia, at-
 que de diminutione Gadorum & Salmo-
 num, in actis iisdem pro an. 1751. p. 176.
 185. Peder Claussion in descr. Norwegiæ p.
 24. 54. Debes descr. insul. Feroens. p. 163.
 Douglass descr. colon. Britann. in Amer.
 Sept. Dominus Præses in itiner. Amer.
 Bohusiensique variis in locis, plurimosque
 alios, qui uno quasi ore adfirmant diminu-
 tionem piscium ubivis fere observari. Non
 tamen negamus dari quidem nonnullas re-
 giones, imprimis ad magnum oceanum si-
 tas, in quibus pisces diminui vix unquam
 deprehensum fuit, Etsi semper ibi piscatu-
 ram diligenter incolæ exercuerunt; Sic no-
 natu dignum est, quod Herodotus de illis
 narrat in Libro suo V. p. m. 339. qui habi-
 tant juxta paludem Praesiadem ad mare Ni-
 grum, quod ibi tanta fuerit multitudo pi-
 scium, ut manibus illos in terram conjicere
 potuerint, talem etiam adhuc in iisdem locis
 esse

esse abundantiam piscium peregrinatores plures moderni adfirmant; de variis locis maris mediterranei idem prope dici posset; cfr. Bellonii observat. p. 21. 161. seqq. in caussas hujus rei inquirere temporis angustia nunc non permittit. Quod autem Moderator hujus universi sapientissimus etiam mari Patriam nostram alluenti, lacubusque & flaviis nostris magnam copiam piscium concesserit, res loquitur ipsa; Sed illos nostris jam temporibus longi minori copia, quam antea, capi magna atque communis est lamentatio. In sequentibus, igitur, in quantum vires juveniles valent, nonnullas enumerare conabor caussas diminutionis hujus noxiæ, quibus, si obviam ire, vel medelam adferre queamus, de felici & abundanti piscium captura nobis semper in futurum tuto & certo gratulari possimus. Tuum vero est, Lector humanissime, in meliorrem interpretari partem innoxios & imbecilles conatus, quod & ut præsenti huic conamini facias, omni, qua pars est observantia, expeto.

§. I.

CAUSSAM primam maximamque diminutio-
A 3 nis

nis piscium, nonnulli esse putant, quod DEus, ceu judex iustissimus, benedictionem suam propter peccata hominum auferat. Sententiam hanc veram esse non negamus, quia Scriptura Sacra etiam veritatem hujus rei multis in locis confirmat, quæque ad piam vitam agendam nos compellere debet, si benedictionis Divinæ promissorumque participes fieri velimus. Sed vereor tamen, ne homines sæpiissime hoc modo DEo optimo, ea, quæ negligentiae ipsorum soli sunt adscribenda, attribuant; quippe qui ipsi inconsiderate perverseque rem suam agentes, existimant DEum ad omnia, quibus indigent, fere sine ullo eorum labore & industria illis præstanda, esse obligatum: Ubi tamen, si rem penitius pensitaverint, facillime deprehendent illum omnia mediis per sapientiam ipsius constitutis sustentare, & ideo DEum hominibus intellectum dedisse, ut recte sapienterque eo, ad felicitatem suam augendam uterentur.

§. II.

Inter præcipuas diminutionis piscium causas hæc non minima est, quod tam diligenter abundanterque pisces eo tempore, cum ova

ova ponunt & antequam genus suum propagaverunt, capiantur; nam per id pisces incredibiliter diminuuntur, ita ut postea multis annis hoc damnum resarciri non possit; destruuntur enim tum cum quavis fæmina piscium multa millia pisciculorum, qui in locum captorum succederent: observationes autem plures videntur confirmare pisces tempore vernali & æstivali ea in primis loca, non vero alia, feligere ac repetere ovorum ponendorum gratia, ubi ipsi primum ex ovis exclusi fuere; cfr. D. Præf. it. Amer. T. II. p. 394. 395. qualis igitur piscium captura in posterum ibi expectanda est, ubi in illos ante tempus nuptiarum propagationemque prolis avaræ & insatiabiles manus teinerè & diligenter injiciuntur? An vero pisces, qui in æstu venereo constituti capiuntur, sanitati conducant, vel an potius eidem noceant, Medicis excutienda relinquimus; Sufficit quod piscium impigra captura tempore prædicto omni prudentiæ œconomicæ quam maxime adversetur. Quando igitur pisces nuptias suas celebrant, utilissimum esse existimaverim,

illorum capturam caute & summa cum prudentia instituere, quod sit si aut pisces non capiantur, antequam ova posuerint, aut, si capture anteia instituatur, ova fœcunda non destruantur aut devorentur, sed ejusmodi locis in fluviis & lacubus, ubi a calore solis excludi possunt, studio concredantur. Chinenses hac in re nobis exemplum præbent, qui eo tempore, quando pisces ova sua habent, aut illorum capturam exercendam non permittunt, aut ova fœcunda captorum idoneis locis fluviorum & lacuum reponenda curant, quibus diminutioni piscium follicite obviam it prudentissima hæc gens.

§. III.

IN diminutione piscium etiam hoc, si non primum, certe nec ultimum sibi vindicat locum, quod tam densis atque magnis sagenis pisces capiantur, ut ne minimus quidem piscis effugere possit; destruuntur sic pisciculi juniores, antequam ad debitam ætatem & magnitudinem perveniunt, & antequam aliqua utilitas ab iis habeatur noxiū; ergo esse existimaverim, adeo densis atque magnis sagenis

9

sagenis uti; nam ut sæpius adhibitis interdum pisces totaliter e maribus nostris evanescunt. Muscovitæ nobis exemplum minus delectabile hac in re præbuerunt, qui tota Finlandia in potestate illorum existente, Lacus & Maria nostra ad magnam partem densis atque magnis suis sagenis a piscibus fere prorsus vacua reddiderunt, quippe quorum sagenæ in peripheria sua 900. ulnas & altitudine 20. ad 30. ulnas saepe habebant. Idem Lector Gymnas. D. D. Gissler etiam erudite observat de Norlandia in act. Acad. Reg. Scient Holm. an. 1751. pag. 179. Videmus sic sagenas densas atque Magnas haud parum ad diminutionem piscium conferre.

Plures caussas diminutionis piscium temporis angustia adferre prohibet, quamobrem allatis subsistimus, & data occasione, DEO volente, quod exorsi sumus, pertexemus.

OO X OO

Min Kära Bror.

Tag wore i samling mer än obillig, om jag skulle läta gå
et så önskeligt och godt tilfälle ur händer, med mindre
jag här ej några rader upristade til et wedermåle af
den rena och oförfalskade Broderliga kärlek, hvarmed vi
ständigt och oförändradt alt ifrån barndomen hvarannan
omfannat; i anseende hvartil, som ock, at jag förspordt dig
Min Bror, nu vara sinnad, at yttra dine tanckar uti et A-
cademistt snille-prof, emi orsakerna til Fiskarnas förmindring
har jag ej undgå kunnat härmed önska dig, Min Bror, my-
ken lycka och välsignelse, til detta ditt förehavande. Allimast-
ten bekröne dig, Min Bror, med all sielf begärlig fällhet, och
låte den dagen, på hvilken Min Brors hjärtा stat med Lar-
ger prydas, med en ynnig hugnad upgre. Förblifwer

Din

Troyna Bror

JOH. HENDRICH LINDBLAD.

LÄTT